

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Covalenco Elena și Diaconu Iurie,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul, Demian Fiodor Fiodor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Demian Fiodor Fiodor, născut la 10 octombrie 1985, originar și domiciliat r-l Anenii Noi, s. Șerpeni

Termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 24.09.2013-11.07.2014
2. în instanța de apel: 29.07.2014-27.10.2014
3. în instanța de recurs: 28.01.2015 - 25.02.2015

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 iulie 2014, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Demian Fiodor Fiodor, a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 5 ani 4 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate ce ține de serviciul de taximetrie pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, Demian F., la 23 septembrie 2011, aflîndu-se pe str. Voluntarilor 15, mun. Chișinău, fiind angajat la SRL „GS Million” în calitate de taximetrist al serviciului de „Taxi 1428”, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, convingîndu-l pe Borinschi Serghei, despre necesitatea prestării serviciilor de taximetrie, a dobândit automobilul de model „Skoda Octavia” cu n/î K AT 995, nr. caroseriei TMBCX21ZX72123952, cu care s-a deplasat în Federația Rusă. Astfel, i-a cauzat părții vătămate, Borinschi S., daună materială în sumă de 6 700 euro, ce constituia conform ratei de schimb a BNM la acea zi, suma de 105 525 lei, considerată ca proporții deosebit de mari.

Tot, Demian F. urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor SRL „Artemol-Service”, în interes de profit, la 24 noiembrie 2011 s-a adresat directorului acestei

întreprinderi, Nedranco Artiom, cu cerere privind angajarea sa în calitate de șofer de taxi și transmiterea în folosință temporară, pentru prestarea serviciilor respective a unui autoturism utilat special. Ulterior, Nedranco A., neavând careva suspiciuni privind intențiile reale ale lui Demian F., la 25 noiembrie 2011, pe adresa mun. Chișinău, str. Focșani, 4 a transmis ultimului autoturismul de marca „Mercedes E 200” n/î CLH 680, a/f 1999, nr. caroseriei 61196130074263, nr. motorului DB2100071A862232, în valoare de 105 000 lei, echipat cu taximetru, model „Elitax TA-100 MOL”, în valoare de 3 500 lei, stația radio „Kenwood” în valoare de 2 000 lei și panou de lumină cu emblema „TAXI 1406”, în valoare de 1 000 lei, în total bunuri de 111 500 lei și actele necesare cu dreptul de a exploata autoturismul în cauză, inclusiv certificatul de înmatriculare și polița de asigurare obligatorie RCA.

În continuare, Demian F., abuzînd de încrederea lui Nedranco A., sub pretextul prestării serviciilor taxi a primit în folosință temporară autoturismul de marca „Mercedes E 200” n/î CLH 680, proprietate a SRL „Artemol-Service”, pe care l-a însușit, cauzîndu-i proprietarului daună materială în valoare de 111 500 lei, considerată ca proporții deosebit de mari.

Pebaza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de fond a calificat *de drept* fapta inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, pe capătul învinuirii privind dobîndirea ilicită a bunurilor SRL „Artemol Service”, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate în domeniul prestării serviciului de taximetrie pe un termen de 5 ani;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, pe capătul învinuirii privind dobîndirea ilicită a bunurilor SRL „GS Milion”, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate în domeniul prestării serviciului de taximetrie pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabilit lui Demian F., pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate în domeniul prestării serviciului de taximetrie pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de judecată aplicîndu-i pedeapsă inculpatului, nu a ținut cont de pericolul social sporit al acțiunilor inculpatului, de urmările prejudiciabile ale acestora cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari părților vătămate, precum și faptul că nesanționarea aspră a acestui gen de infracțiuni poate servi drept stimul pentru săvârșirea unor noi infracțiuni. A mai menționat că inculpatul a săvârșit două infracțiuni deosebit

de grave, fiind pornite două cauze penale separate care au fost expediate în instanța de judecată în privința lui Demian F., acestea fiind conexe. Din aceste considerente instanța de judecată urma să stabilească pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte, pentru ca ulterior să aplice prevederile art. 84 Cod penal.

Consideră că instanța de judecată i-a stabilit inculpatului o pedeapsă mult prea blândă pentru fapta comisă și care nu-și va atinge scopul corectării acestuia. Astfel, sentința în cauză nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința parțial în partea pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea respectivă, prin care Demian F., a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități în domeniul transportului auto pe termen de 5 ani.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a considerat că soluționând chestiunea privind stabilirea pedepsei penale inculpatului, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, astfel aplicându-i pedeapsă în alte limite prevăzute decât cele prevăzute de lege.

Așadar, instanța de apel a menționat că, la aplicarea pedepsei prin reducerea din minimul prevăzut de sancțiunea art. 190 alin. (5) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prima instanță în hotărârea sa nu a constatat circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, alte circumstanțe ale faptei care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.

Prin urmare, instanța de apel a considerat oportun de a aplica prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel încât inculpatul să beneficieze de reducerea cu o treime a limitei maxime de pedeapsă cu închisoare prevăzută de lege, luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, precum și scopul pedepsei penale privind restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea condamnatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și altor persoane.

Referitor la motivele invocate de procuror în apel ce vizează pedeapsa inculpatului prin aplicarea art. 84 Cod penal, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, deoarece în speța dată nu se constată concurs de infracțiuni, iar faptele inculpatului fiind identice, comise cu un singur scop, motiv pentru care se califică, în conformitate cu prevederile art. 118 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat că judecata în fond s-a desfășurat cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fără a fi constatate careva încălcări la acest capitol, iar starea de fapt și de drept concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În susținerea poziției sale, recurentul a invocat că:

- instanța de apel eronat a stabilit că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, aplicînd în consecință o pedeapsă în alte limite decît cele prevăzute de lege;

- prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, de caracterul și de pericolul social al crimei săvîrșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele care atenuază răspunderea acestuia – căința sinceră și recunoașterea vinei, circumstanțe agravante nu au fost stabilite;

- prima instanță întemeiat a aplicat pedeapsa prin reducerea din minimumul prevăzut de sancțiunea art. 190 alin. (5) Cod penal, invocînd în cuprinsul sentinței circumstanțele legate de scopul și motivele faptei, rolul inculpatului în săvîrșirea infracțiunii, alte circumstanțe ale faptei care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei;

- consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel de a aplica prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel încît inculpatul să beneficieze de reducere cu o treime a limitei maxime de pedeapsă prevăzută de lege cu închisoare, astfel înrăuțîindu-se esențial situația acestuia;

- instanța de apel nu a indicat expres care sunt motivele pentru care este oportun aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel încît inculpatul să beneficieze de reducere cu o treime a limitei maxime de pedeapsă prevăzută de lege cu închisoare.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, considerînd că instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, avînd în vedere gravitatea infracțiunii săvîrșite, persoana inculpatului și datele ce-l caracterizează.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă drept temeiuri pentru recurs pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs remarcă că, pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală stipulează că, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat*

asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Astfel, acest punct al normei supra menționate, de fapt conține 5 temeuri care pot fi invocate pentru recurs, însă autorul nu indică concret în baza cărui teme din cele menționate la pct. 6) al normei respective își întemeiază recursul său.

Din textul recursului, Colegiul reține că, recurentul critică hotărîrea instanței de apel pentru neindicarea motivelor reducerii cu o treime a limitei maxime a pedepsei cu închisoarea prevăzută de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de recurs întrevede invocarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția* și respectiv pct. 10) al normei sus enunțate – *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă că inculpatul nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor sale, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizînd temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului penal consideră, că în prezenta speța nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului 190 alin. (5) Cod penal, ținînd cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs, lecturînd textul hotărîrii judecătorești contestate reține că, instanța de apel și-a bazat concluziile ce au stat la baza adoptării soluției, luînd în considerație gravitatea infracțiunii săvîrșite de inculpat, motivul acesteia, scopul pedepsei penale de restabilirea a echității sociale, corectarea și reeducarea condamnatului, prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni din partea lui, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră că, nu sînt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărîrii instanței de apel.

Cu privire la temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și invocat de recurent, Colegiul penal statuează că în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile

legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

De asemenea, Colegiul evidențiază că, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, prin urmare prima instanță a admis această solicitare și a examinat cauza în procedura simplificată în corespundere cu prevederile legale.

Așadar, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecarea pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 din Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

În acest context, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitate infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deoarece, legiuitorul nu a concretizat din care limite urmează a fi redusă pedeapsa – din limita maximă sau minimă, prevăzută în sancțiune, prin Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești din 16.12.2013, analizând sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzută de lege*”, a fost dedus că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Revenind la prezenta speță, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 190 alin. (5) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Astfel, în speța supusă judecării, în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o

treime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care este de la 5 ani 4 luni la 10 ani. Totodată, dacă în cauză sînt prezente circumstanțe atenuante, prevăzute de art. 76 Cod penal, în coroborare cu prevederea art. 78 alin. (1) Cod penal, pedeapsa poate fi coborîtă pînă la noua limita minimă a pedepsei.

În prezenta cauză penală, prima instanță a reținut ca circumstanțe atenuante, conform art. 76 Cod penal – căința sinceră și recunoașterea vinei, iar circumstanțe atenuante, conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite, însă Colegiul penal relevă că, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică (*pct. 35 Hotărîrea Plenului CSJ nr. 13 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești din 16.12.2013*).

În același timp, în speța dată se constată din lucrările dosarului că, inculpatul a săvîrșit o infracțiune deosebit de gravă, cauzând prejudicii materiale în proporții deosebit de mari părților vătămate, în sumă de 105 525 lei și respectiv 111 500 lei și nu a întreprins careva acțiuni de recuperare a daunelor cauzate. Mai mult ca atît acesta, după dobîndirea bunurilor acordate prin încredere a părăsit hotarele țării, eschivîndu-se ulterior de la organele de urmărire penală, fiind extrădat din Federația Rusă, după executarea pedepsei penale pentru săvîrșirea unei infracțiuni pe teritoriul acestui stat.

Ținînd cont de toate aceste împrejurări, precum și de circumstanța atenuantă – căința sinceră, în opinia Colegiului, instanța de apel nu era obligată să-i aplice inculpatului limita minimă a pedepsei prevăzute cu închisoare. Instanța de recurs consideră că, pentru săvîrșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu inculpatului, pedeapsa stabilită de către instanța de apel - 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, se încadrează în limitele prevăzute de lege și rigorile stipulate de alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. De asemenea, Colegiul statuează că, termenul pedepsei stabilit inculpatului de către instanța de apel și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina ultimului, a fost individualizată corect și în așa fel încît acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blînde, poate încuraja pe viitor săvîrșirea altor infracțiuni.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul, **Demian Fiodor Fiodor**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 18 martie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie